

Bemærkninger til foranstående forslag til folketingsbeslutning.

Konventionens forhistorie.

I september 1952 nedsatte Det europæiske Råds ministerudvalg en ekspertgruppe, som fik til opgave at behandle to fra rådets rådgivende forsamling modtagne henstillinger om at udarbejde udkast til konventioner henholdsvis om oprettelse af en særlig europæisk domstol og om fredelig bilæggelse af tvistigheder medlemslandene imellem. Danmark blev i gruppen repræsenteret ved udenrigsministeriets rådgiver i folkeret, professor Max Sørensen.

Eksperterne kunne ikke støtte forsamlingens førstnævnte henstilling, idet der herskede enighed i udvalget om, at den mellemfolkelige domstol i Haag allerede står åben for samtlige Europarådets medlemslande, og at der heller ikke i henseende til tvistigheder, som ikke kan indbringes for denne domstol, var tilstrækkeligt behov for oprettelse af nye judicielle organer.

Ved bedømmelsen af forsamlingens henstilling om udarbejdelse af en konvention om fredelig bilæggelse af tvistigheder tog eksperterne deres udgangspunkt i den i 1928 under Folkeforbundets auspiciers afsluttede og af De Forenede Nationer den 28. april 1949 i revideret skikkelse videreførte generalakt (ratificeret af Danmark den 25. marts 1952), som allerede hjemlede egnede bilæggelsesmetoder, idet udvalget anbefalede, at der under Europarådets auspiciers med generalakten som forbillede blev afsluttet en særlig europæisk akt om fredelig bilæggelse. De følgende år udarbejdede ekspertudvalget, tildels i samarbejde med en underkomité af forsamlingens udvalg for juridiske og administrative spørgsmål, hvori folketingsmand Hermod Lannung havde sæde, udkast til en konvention, som under betegnelsen „Den europæiske Konvention om fredelig Bilæggelse af Tvistigheder“ blev undertegnet af samtlige Europarådets medlemslande med undtagelse af Tyrkiet og Østrig på ministerudvalgets møde i Strasbourg den 29. april 1957. På Danmarks vegne undertegnede minister Ernst Christiansen i henhold til kgl. fuldmagt af 26. s. m., efter at spørgsmålet om Danmarks tiltrædelse forinden havde været forelagt justits-

ministeriet. Tyrkiet og Østrig har senere undertegnet konventionen.

Konventionen trådte i medfør af art. 41 i kraft den 30. april 1958, efter at Sverige som det andet land havde deponeret sit ratifikationsinstrument. Foruden Sverige har også Norge og Nederlandene ratificeret konventionen. Sverige og Nederlandene har ved ratifikationen benyttet sig af den ved art. 34 hjemlede adgang til at erklære, at de ikke vil være bundet af bestemmelserne i kap. III om voldgift.

Konventionens indhold.

Konventionen, som ret nøje følger forskrifterne i generalakten, indledes med en erklæring, hvori det bl. a. udtales, at de kontraherende parter er besluttet på at bilægge enhver tvistighed, der måtte opstå mellem dem, med fredelige midler. I øvrigt er konventionen opdelt i 4 kapitler, hvoraf de 3 første omhandler henholdsvis retslig afgørelse, forlig og voldgift, og det sidste indeholder almindelige bestemmelser.

I henhold til art. 1 sammenholdt med art. 2, stk. 2, skal de kontraherende parter indbringe alle mellemfolkelige retstvister, der måtte opstå mellem dem, for den mellemfolkelige domstol, med mindre de i det enkelte tilfælde måtte træffe aftale om at undergive en tvistighed forligsbehandling forinden dens indbringelse til retslig afgørelse.

I medfør af art. 4 i kapitel II om forligsbehandling skal de kontraherende parter henskyde alle indbyrdes tvistigheder, som ikke falder ind under begrebet retstvister, til forligsbehandling; parterne kan dog træffe aftale om at forelægge tvistigheder af den pågældende art, de såkaldte interessekonflikter, for en voldgiftsret uden først at have forsøgt forligsbehandling. Forligsbehandlingen kan ifølge art. 5 henskydes til et stående forligsnævn, dersom et sådant forinden måtte være blevet oprettet af de pågældende parter, eller for et særligt forligsnævn, der nedsættes til behandling af den opståede konflikt. De følgende artikler indeholder bestemmelser om de regler, der i mangel af modstående aftale